

Notat

Øvelokaler – status pr. 11. august 2023

Mange aktører og blandede organisationsformer

Øvelokaler til rytmisk musik i København er et område, der er præget af mange aktører og blandede organisationsformer. Der er både kommunalt støttede øvelokaleforeninger og private øvelokaler.

Overordnet kan området opdeles i øvelokaler over jorden og øvelokaler under jorden (dækningsgrave/bunkers). I begge kategorier er nogle kommunalt støttede og andre helt private. Nogle af de foreningsdrevne øvelokaler får tilskud efter Folkeoplysningsloven, mens andre ligger i tilknytning til kommunale kulturhuse.

Øvelokalerne bruges primært – men ikke udelukkende – af byens rytmiske musikere.

Ud over de øvelokaler, der beskrives i notatet, findes der øvelokaler på konservatorierne, universitetet, gymnasierne o.s.v., ligesom en del musikere skriver, producerer og 'udvikler' deres musik hjemme eller i mindre musikkollektiver med mindre og mobile setups á la bærbare computere osv.

Foreningsdrevne øvelokaler

Der var i 2022 to øvelokaleforeninger over jorden og 14 foreninger under jorden, der fik tilskud fra KFF via Folkeoplysningsmidlerne. Derudover får EKHO-EKHO tilskud fra KFU.

Tabel 1: Oversigt over foreninger over jorden

Forening over jorden	Lokaler	Medlemmer 2022	Medlemstilskud kr./år 2022
Musikforeningen Rusk	17	271	5.814
MUVE	14	6082	27.234
EKHO-EKHO (ikke folkeoplysende forening)	62	487 (2021)	-

11. august 2023

Sagsnummer
2019-0049054

Dokumentnummer
2019-0049054-28

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter
Fagudvalg og Legater
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009780515

I alt	893	1.366	33.048
--------------	------------	--------------	---------------

De folkeoplysende øvelokaleforeningerne får ikke lokaletilskud, da de har brugsretsftaler, hvor lokalerne bliver stillet gratis til rådighed.

Tabel 2: Oversigt over foreninger under jorden

Foreninger under jorden	Antal kupler	Lokaler	Medlemmer 2019 ¹	Leje, kr./mdr. 2022 ²	Lokaletilskud, kr./år 2022 ³	Medlemstilskud, kr./år 2022
Musik under jorden	1	1	5	1.700	28.407	-
DG370H	1	1	8	1.600	27.400	-
Underjordisk Lyd	1	1	8 (2018)	1.500	26.446	-
Aperion	1	1	10	1.600	34.352	-
Bunkerbaue r	1	1	19	3.400	284.050	-
Gorilla	2	2	7 (2018)	2.900	90.276	-
Øveforening en Alt	1	2	20	3.000	88.098	-
Ballader	1	3	16	4.200	72.569	-
Bunkeriet	2	4	28	6.800	147.265	-
Musikbunke ren	2	4	40 (2022)	3.300	78.843	5.814
Rytmask Musik KBH	4	11	209 (2021)	14.600	360.810	2.448
Bedrock	3	9	77 (2021)	12.500	263.582	0

¹ Seneste opgørelse over medlemmer er modtaget forår 2019. For Musikbunke ren, Rytmask Musik, Muve og Rusk er tallene dog de faktiske tal fra 2022, da de fire som modtager af medlemstilskud, aflægger regnskab.

² Der er endnu ikke aftalt, hvem der indgår aftaler fremover, efter administration af lejeaftaler er overgået til HBR. Der er angivet regnskabstallene fra 2022 medmindre andet er angivet. Gorilla og Underjordisk Lyd afholder selv udgifterne fra 2021. Læs mere i afsnittet "folkeoplysende foreninger i bunkere" nedenfor.

³ Udgifterne for foreningerne Underjordisk Lyd og Gorilla er fra 2018, da de selv har afholdt udgiften fra 2021. Musik under jorden har selv afholdt udgifterne til HB, men efterfølgende fået dem refunderet, da de ønsker at fortsætte som folkeoplysende forening

Muve	1	2	608 (2022)	2.000 (2023)	91.897 (2023)	27.234
Bunkiorno ⁴	1	1	10 (2022)	1.700 (2023)	35.076 (2023)	0
I alt	22	43	1.065	6057.10 0	1.600.664	35.496

Gebyr pr. medlem i de foreningsdrevne øvelokaler

Borgerrepræsentationen har med virkning fra 2016 vedtaget, at der skal betales et gebyr for de foreningsdrevne øvelokaler.

Folkeoplysningsudvalget har efterfølgende besluttet en differentieret prisstruktur, der betyder, at foreninger med flest medlemmer betaler det laveste gebyr pr. medlem.

Brugerbetaling for øvelokaleforeninger var en del af Effektiviseringsstrategi 2016. Den konkrete gebyrmodel er siden blevet vedtaget af Folkeoplysningsudvalget hvert år. Som en del af effektiviseringsstrategien er brugerbetalingen en varig indtægt. Folkeoplysningsudvalget er i gang med at evaluere gebyrmodellen og har besluttet at ændre modellen, så den følger modellen for de øvrige folkeoplysende foreningers brug af faciliteter. Den konkrete model er under udarbejdelse, men vil således fremover komme til at tage udgangspunkt i de enkelte øvelokalers størrelse, og øvelokaleforeninger med aktiviteter for børn og unge kan blive delvist og forholdsmæssigt kompenseret.

I forbindelse med forhandlingerne om Budget 2024 har Folkeoplysningsudvalget ønsket, at gebyrer for (bl.a.) øvelokaler afskaffes.

Øvelokaler under jorden i dækningsgrave/bunkers

Der er dækningsgrave/bunkers på 72 forskellige adresser i København med i alt 153 rum, hvor lejerne i de fleste har indrettet øvelokaler, men nogle bruges også til andre, skiftende formål. I 18 af de 70 adresser – i alt 42 rum - findes en af de 14 øvelokaleforeninger, der i 2021 var støttet af KFF via Folkeoplysningsmidlerne. Det betyder, at der også er en del ikke foreningsdrevne øvelokaler i dækningsgravene.

Herudover findes der en del flere dækningsgrave i København, hvor der eventuelt kan etableres øvelokaler. Senest er fire lokaler i bunkere på Herman Triers Plads istandsat og taget i brug af henholdsvis Muve og Rytmask Musik Kbh, som har fået brugsaftaler.

Folkeoplysningsudvalget har fra 2023 afsat 105.000 kr. til årlig vedligeholdelse og eftersyn af varmepumper i bunkers på Øster Alle, Frederik V's Vej, Hellebækgade og Ourøgade.

⁴ Foreningen Bunkiorno er ny forening fra 2022 og har bunker på Nørre Voldgade 38a.

Forvaltningen får løbende henvendelser om mulighed for lokaler, der fx vil kunne bruges til nye øvelokaleforeninger.

Folkeoplysende foreninger i bunkere

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede d. 5. december 2019, at foreninger og kulturaktører, der selv har lejekontrakter med Hovedstadens Beredskab om øvelokaler i bunkere, kan lade Københavns Kommune overtage lejekontrakten, hvorefter forvaltningen – efter ansøgning – kan stille lokalerne til rådighed for foreningerne efter reglerne i folkeoplysningsloven og Retningslinjer for støtte til folkeoplysning i København.

Hvis en forening ikke ønsker at lade Københavns Kommune overtage lejekontrakten, vil foreningen ikke kunne modtage tilskud efter reglerne for folkeoplysningsområdet.

Foreninger, der ikke ønsker at overdrage deres lejekontrakt til Københavns Kommune, kan søge Kultur- og Fritidsudvalget om et tilskud til betaling af husleje. Et eventuelt tilskud vil blive bevilget efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Folkeoplysningsudvalget besluttede på sit møde d. 3. november 2020, at 9 foreninger med øvelokaler i bunkere skulle bevare deres folkeoplysende status, hvorefter alle 9 foreninger med øvelokaler i bunkere fortsat har status som folkeoplysende foreninger.

Processen med at afklare hvilke foreninger, der ønsker at kommunen overtager lejekontrakter vedr. bunkers, pågår fortsat og forventes afsluttet primo 2024.

Foreningsdrevne øvelokaler over jorden

Tre øvelokaleforeninger over jorden har alle brugsaftaler. Musikforeningen Rusk og MUVE er folkeoplysende foreninger og får stillet lokalet vederlagsfrit til rådighed. EKHO EKHO lokaleudgift finansieres via tilskud fra KFU midler.

Heraf ligger det største på Refshaleøen med 60 øvelokaler. EKHO EKHO (tidligere Refshalen) har eksisteret i ca. 10 år og har senest fået forlænget lejekontrakten med fire år indtil 2023. EKHO EKHO flytter – når deres lejekontrakt ophører i 2023 ud i Tunnelfabrikken.

Musikforeningen MUVE har i alt ni øvelokaler i Den Brune Kødby på Vesterbro. MUVE har administreret øvelokaler i ca. 11 år.

Musikforeningen RUSK ligger på Amager – lige ved siden af Amager Bio og Beta. RUSK har 17 øvelokaler. RUSK er den første af øvelokaleforeningerne med fælles administration af en række lokaler – en model der senere blev anvendt, da MUVE blev oprettet.

De tre foreninger har således tilsammen 86 øvelokaler.

Øvelokaler i tilknytning til kulturhuse

Valby kulturhus har et enkelt øvelokale der kan lejes på timebasis.

Herudover findes enkelte øvelokaler i containere på Prismen og Karensminde Kulturhus.

Private øvelokaler

Herudover findes en række privat udlejede øvelokaler af varierende kvalitet, størrelse og prisklasse. Det nedenstående er eksempler på private aktører, og ikke en udtømmende liste.

- Musikværftet på Refshaleøen har 60 lokaler. En del af lokalerne anvendes til atelierer, så antallet af reelle øvelokaler er mindre end 60.
- Rock Island har ca. 50 øvelokaler på Islands Brygge
- Øvelokale.nu (stereolab) har tre øvelokaler på Østerbro og to øvelokaler i Valby
- Musikøvelokaler.dk i Nordvest har i alt 16 øvelokaler
- Bandhotel har 24 øvelokaler på Nørrebro, 24 på Amager og 57 i Sydhavnen
- Kirk1 i Vanløse har 20 øvelokaler

"Kortlægning af musik i Københavns Kommune" og Musikplan

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 19. maj 2020 "Kortlægning af musik i Københavns Kommune", som er udarbejdet af Kultur- og Fritidsforvaltningen, samt en ny musikplan for Københavns Kommune.

I kortlægningen kan findes en uddybende gennemgang af øvelokaleområdet i Københavns Kommune.

I Musikplanen har Kultur- og Fritidsudvalget valgt at sætte fokus på øvelokaleområdet med en række anbefalinger, som også afspejles i de problemstillinger, der er blevet belyst ved interviews med øvelokaleforeninger:

1. Det anbefales, at muligheden for at samle øvelokaler i større øvelokaleforeninger undersøges.
2. Det anbefales, at der fokuseres på en større geografisk spredning af øvelokaler i København.
3. det anbefales, at der sættes fokus på udvikling af øvre og nedre musikalske vækstlag samt undergrund i Københavns Kommune